Simonovits András

Észrevételek

VISSZHANG - LIV. évfolyam 45. szám, 2010. november 12.

Nagy érdeklődéssel olvastam Lakner Zoltán cikkét (*Svédország messze van, ÉS*, 2010/44., nov. 5.) a magyar nyugdíjrendszer legutóbbi hányattatásairól. Nagyjából egyetértek vele: bár a vegyes nyugdíjrendszer nem volt tökéletes, Orbán ellenreformjai tűrhetetlenek, és ellentmondanak az alkotmányosságnak. Mégis hozzászólok cikkéhez, mert néhány kérdésben lényeges pontosításra szorul. Igaz, nemcsak a szerző, hanem a legtöbb forrás is téved e kérdésekben.

„Ámde a járulékoknak csak kisebb része kerül a tb-alapba, nagyobb részét az állam a magánnyugdíjpénztárakhoz utalja." Ez csak a *munkavállalói* járulékokra igaz (9,5 százalékból egy százalék kerül a tb-alapba), de a *munkáltató* jóval többet, 24 százalékot utal az állami nyugdíjalapba. Ha ez nem így volna, akkor nem lehetne majd a tb-nyugdíj kb. háromszorosa a magánnyugdíjnak.

A cikk értelmetlennek minősítette Orbánék (és korábban Gyurcsányék) törekvését, hogy mind az adósságból, mind a költségvetési hiányból levonhassák az ún. *áttérési költséget*. Ezt az értékelést azért vitatom, mert elsiklik afölött, hogy a külföldi hitelezők - az államcsőd kisebb kockázata miatt - vélhetően alacsonyabb kamatlábat számítanának föl a korrigált 70 százalékos adósságért, mint a nem korrigált 80 százalékosért.

A magánjárulékok ideiglenes felfüggesztése miatt „a költségvetésnek *nem kell kompenzálnia* a nyugdíjalap hiányát, kisebb lesz a deficit". Ez így nem pontos, mert az áttérési deficit „csak" 360 milliárd Ft/év, míg a nyugdíjalap idei kb. 500-600 milliárd forintos hiánya a jövő évi tervben (egyébként megmagyarázhatatlan módon) 900 milliárdra ugrik. Ezért is kell a tb-rendszerbe visszaáramlók magánnyugdíjkasszákban felgyűlt vagyonából 2011-ben majd 540 milliárdot is beönteni a költségvetés feneketlen hordójába. Arra persze kíváncsi vagyok, hogyan fogadja el az igényes EU Statisztikai Hivatal, hogy a magyar államháztartás sok év alatt felgyűlt vagyonból folyó kiadást fedezzen!

Lakner cikkének publikálása után derült ki, hogy a most megvalósított változások mennyire nem a Fidesz által példának tekintett svéd rendszer irányába mutatnak: nálunk a *40 éves szolgálati idővel* nyugdíjba vonuló nők teljes nyugdíjat kapnak, ellentétben a svéd rendszerrel, amely ilyen esetben 20-30 százalékos levonást érvényesít. E bőkezű reformlépés ellentételezésére ugyanakkor a kormány 2011-re megemeli fél százalékkal a munkavállalói járulékkulcsot, ezzel is tovább rontva a kisebb keresetűek, a gyermektelenek, illetve nagykorú gyermekesek reáljövedelmét. Ez persze csak hab a tortán!